

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

вул. Митрополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035, тел./факс: (044) 248-25-13

21.06.2016 № 2.1/10-1606

На № _____ від _____

Керівникам вищих та професійно
технічних навчальних закладів, які
здійснюють підготовку фахівців за
освітньо-кваліфікаційним рівнем
молодшого спеціаліста,
директорам навчально-методичних
центрів професійно-технічної
освіти

Про особливості формування
навчальних планів підготовки
молодших спеціалістів
на 2016/2017н.р.

На численні звернення керівників навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, Інститут модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України роз'яснює.

Відповідно до положення підпункту 3 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та наказу Міністерства освіти і науки України від 06 листопада 2015 року №1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №266», у 2016/2017 навчальному році вищі та професійно-технічні навчальні заклади продовжують готувати молодших спеціалістів у системі вищої освіти, але за новим переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №266 (далі - Перелік 2015).

При підготовці навчально-методичних матеріалів до початку нового навчального року навчальним закладам необхідно врахувати, що здобувачі вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, які вступають на навчання у 2016 році, і ті, що вступили до 2016 року, навчаються відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик і освітньо-професійних програм чинних на момент вступу галузевих стандартів вищої освіти або

погоджених проектів, причому відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 26 листопада 2015 року №47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» освітньо-професійна програма є рекомендаційною.

У 2009-2015 роках були розроблені, погоджені або затверджені галузеві стандарти (ОКХ, ОПП) зі всіх спеціальностей підготовки молодших спеціалістів Переліку-2007. (З питань отримання стандартів у разі необхідності звертайтеся на електронну адресу відділу Інституту модернізації змісту освіти : vmolspec@ukr.net). Перелік наказів про затвердження стандартів підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста наданий на сайті Інституту у розділі «Вища освіта».

Оскільки у 2016 році проводиться останній прийом на здобуття вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста (початкова вища освіта), до прийняття Законів України «Про освіту» і спеціального, що стосується підготовки молодших спеціалістів, нові стандарти підготовки молодших спеціалістів не розроблятимуться.

На сьогодні розпочато роботу з написання нових стандартів вищої освіти лише рівня бакалавра.

У 2016 році навчальні заклади, які здійснюють підготовку молодшого спеціаліста, розробляють навчальні плани для студентів I курсу за спеціальностями нового Переліку 2015 відповідно до актів узгодження, вказуючи код і назву спеціальності за Переліком 2015 та назву освітньо-професійної програми спеціальності за Переліком 2007 (спеціалізації).

При переході на новий Перелік 2015 можливі такі випадки:

- спеціальність Переліку 2007, за якою навчальний заклад здійснює підготовку молодших спеціалістів, відповідає більш широкій спеціальності Переліку 2015. Навчальний заклад може використовувати стандарт спеціальності Переліку 2007 (ОКХ - перелік компетенцій, ОПП - перелік нормативних дисциплін, який є рекомендаційним). Педагогічна рада навчального закладу має право використовувати навчальний план попереднього року без змін;

- декілька спеціальностей Переліку 2007, за якими навчальний заклад здійснює підготовку молодших спеціалістів, відповідають одній спеціальності Переліку 2015 (більш широка спеціальність). Навчальний заклад розробляє навчальні плани на підставі освітньо-професійних програм відповідних спеціальностей Переліку 2007;

- навчальний заклад здійснює підготовку здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за подвійними спеціалізаціями (заклади педагогічні, культури і мистецтва). У цьому випадку навчальний заклад розробляє освітньо-професійну програму на підставі освітньо-професійних програм двох спеціальностей Переліку 2007, які стали спеціалізаціями, враховуючи компетентності, зазначені у освітньо-кваліфікаційних характеристиках цих спеціальностей.

У дипломі про здобуту вищу освіту вказуються дві кваліфікації.

Формування освітньої програми подвійних спеціалізацій – колективна справа різних циклових (предметних) комісій, окрема індивідуальна (закладу

освіти) композиція навчальних дисциплін, методів, результатів навчання та компетентностей випускника освітньої програми.

Освітня програма розробляється відповідно до ст.9 Закону України «Про вищу освіту».

На підставі сформованої освітньо-професійної програми або освітньо-професійної програми - складової галузевого стандарту - навчальний заклад розробляє навчальний план, враховуючи рекомендації Міністерства освіти і науки України.

Навчальний заклад може врахувати накази Міністерства освіти і науки України 2014-2015 років, якими скасовано обов'язкове викладання деяких дисциплін.

Кількість дисциплін на навчальний рік не може перевищити 16 (семестр – 8).

Курсові роботи (проекти) можуть виділятися окремою позицією в навчальному плані та враховуватися в число 16 дисциплін на рік.

З метою системного формування світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, загальнокультурної підготовки здобувачів вищої освіти навчальним закладам необхідно забезпечити викладання дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови, створити умови для вивчення англійської мови, як мови міжнародного академічного спілкування.

Що стосується дисципліни «фізичне виховання», необхідно врахувати вимоги постанови КМУ від 09.12.15 №1045 «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України».

Звертаємо увагу керівників вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, які здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, на те, що реформування старшої школи за проектом Закону України «Про освіту» може розпочатися лише з 2018 року, тому предмети загальноосвітньої підготовки залишаються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 17 червня 2010 року №587 «Про затвердження переліку предметів загальноосвітньої підготовки у вищих навчальних закладах I-II р.а., які здійснюють підготовку кадрів на основі базової загальної середньої освіти».

Викладачі предметів загальноосвітньої підготовки можуть вносити зміни до навчальних програм, враховуючи рекомендації Міністерства 2015-2016 років щодо організації навчально-виховного процесу та вивчення базових дисциплін. Також залишаються актуальними методичні рекомендації Міністерства попередніх років.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 8 травня 2015 року №518 «Про внесення змін до деяких наказів» змінено назву предмета «Світова література» на «Зарубіжна література».

Вищі та професійно-технічні навчальні заклади мають право самостійно визначати форми і методи викладання дисциплін.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний рік складається робочий навчальний план.

Вищим та професійно-технічним навчальним закладам при формуванні робочих навчальних планів для здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, які вступили на навчання до 2016 року, необхідно врахувати, що вони продовжують навчання відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик і освітньо-професійних програм Галузевих стандартів, розроблених у 2009-2015 роках, і при цьому освітньо-професійні програми є рекомендаційними.

Навчальні плани для цих здобувачів вищої освіти (2,3,4 курси) залишаються без змін або вносяться зміни, які не зменшують загальний обсяг аудиторного навантаження та іншого навантаження і попередньо заплановану в цих планах кількість годин аудиторних занять на тиждень.

Державна підсумкова атестація загальноосвітньої підготовки у вищих навчальних закладах I-II р.а. здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 07.07.10 №675 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 22.07.10 №1064) «Про затвердження Положення про державну підсумкову атестацію студентів з предметів загальноосвітньої підготовки у вищих навчальних закладах I-II р.а., які здійснюють підготовку кадрів на основі базової загальної середньої освіти».

Звертаємо увагу керівників цих закладів освіти на те, що відповідно до орієнтовних вимог до проведення державної підсумкової атестації учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти у 2015/2016 навчальному році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 08.02.2016 №94, державна підсумкова атестація у загальноосвітніх навчальних закладах III ступеня проводиться з трьох обов'язкових предметів: з української мови, з математики або з історії України та з іноземної мови. Рекомендуємо до внесення змін до наказу 675 третім предметом (на вибір навчального закладу) на державну підсумкову атестацію навчального закладу обрати «іноземну мову».

Навчальний план вищого навчального закладу затверджує керівник навчального закладу, професійно-технічного навчального закладу – в установленому порядку.

В.о. директора

Ю.І.Завалевський